

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kíra ohivatal, közestűnkönyvtár és legyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lőw Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged

Péntek 1932 októ. 14
Ara 16 fillér
VIII. évfolyam, 235. sz.

ELŐFIZETÉ : Napon a helyben 3.20
Videken és Budapesten 3.00, külföldön
6-40 pengő - Eoyes szám ára hétköz-
nap 10. vasár és ünneppnap 24 fill. H r
detések felvétele tarifa szerinti. Megje-
lenik hétfő kivételével naponta reggel

Kassai ujság a szegedi iparos kezében

A napokban egy szegedi iparos keresett fel bennünket a szerkesztőségünkben. A látogatásának célja nem volt újszerű. Panaszkodni jött a Társadalombiztosító ellen, amelynek terheit elviselni nem lehet. A szerkesztő, akit keresett, éppen mással tárgyalt és míg a beszélő folyt, az új látogató nézegette az egyik asztalon fekvő lapokat. Kezébe vette, forgatta az egyik újságot és csóválta a fejét. Mikor rákerült a sor, eladta a panaszát és bizonyította, hogy mások is érzik ugyanazokat a bajokat, a szerkesztő elé tárta a kezében tartott lapot. A szerkesztő átfutott a címen: »Mikor rendezik a Társadalombiztosító bajait?« A kamatlábcsökkentéstől várják a vállalatok felvirágzását. »A gazdáknak moratóriumot adnak, a kereskedők és iparosok ellen azonban új adóoffenzíva kezdődik.« »A forgalomban a pénzügyi politika tehetetlenségének fokmérője.« »Kereskedők és iparosok tömörüljete!« »Mégis redukálják a köztisztviselők fizetését.« »A gazdasági rekonstrukció egyetlen útja a konferenciák helyett a kereskedelmi forgalom kíméltetése.« »A kereskedelmi miniszter beismerte az államvasutak óriási deficitjét.«

A címek sorozata elég szép volt. Alig volt közöttük egy is, amely már sokszorosan ne szerepelt volna különböző iparos- és kereskedőgyűlések, kongresszusok és tiltakozó összejövetelek tárgysorozatán. A szerkesztő nem is tagadta, hogy nagyon sok, sőt a legtöbb a panaszok sorában jogosult. Nem is elvi okokból, hanem inkább csak a rend kedvéért rámutatott a látogató iparosnak egy kis tévedésére. Talán nem is tévedésére, hanem elnézésére. A lap ugyanis nem nálunk jelenik meg Magyarországon, hanem — Kassán. A címe »Országos Híradó«, közelebbi megjelölése szerint a szlovenszói és podkarpatszka ruszi kereskedők és iparosok országos központi közlönye. Az olvasó figyelmét a nagybetűs címek mellett az apróbetűs keltezés, amelyet még a postai bélyegző is félig eltakart, elkerülte.

Az iparos elment, a tanulság megmaradt. A gazdasági válságnak ezer baja nehezedik rá, a közterhek sújtanak bennünket, a kereselhiány végzetes pusztítást végez életünkben, de a bajok nemcsak a mi bajaink. A bajok általánosak. Mint a gyakorlati példa mutatja, a címetek nem kell megváltoztatni, a tartalmat még kevésbé, elég megváltoztatni, vagy figyelmen kívül hagyni a keltezést. Ami sújtja a szegedi kereskedőt és iparost, ugyanazt érzi kassai kollégája. Amit kérnek a szegedi szerkesztőtől, amit megír a szegedi újságíró, ugyanazt írja a betűknek kassai szántóveleje is. És bizonyosak vagyunk benne, ha kíséreltetnénk vele, a kassai példa megismétlődne egy kolozsvári, vagy szabadkai újsággal is. Ha pedig nemcsak a keltezésről, hanem a nyelvtől is el lehetne tekinteni, változtatás nélkül közölni lehetne bármelyik magyar újságban a zágrábi, gráci, prágai, vagy akár nürnbergi, hágai és oslói újságok cikkei is. Az egész világ egy kis falu és a kis falunak minden lakója ugyanazokat a bajokat érzi, ugyanazokat a jelenségeket tapasztalja. Minden egyforma, a baj és panasz, sőt talán még a tünetestől viselt celluloidgallér is, amelyre a miniszterelnök bemutatkozó beszédében hivatkozott.

»Los mismos peros con distintos collares.«

ugyanaz a kutya, csak a nyakörve más, — mondja a spanyol közmondás. A kutya a válság, a nyakörv a keltezés. A válság marados állata mindenütt ugyanaz, csak a panasznak a helye változik. Ez az igazság, amelyet a kassai példa bizonyított, az igazság, amelyet az egyforma panaszok bizonyítanak, de az igazság, amelynek természetes és logikus következtetéseit nem merik, vagy nem akarják az intézkedésre hivatottak, a nagy államférfiak, a konferenciák elnökei, előadói és díszszónokai levonni. Unosuntalan halljuk, hogy a megkötöttségek, a forgalmi korlátozások, a vámbarrikádok rendszere az, amely a termelő munka megindulását megakadályozza és mégsem ezen segítenek. Tudják, hogy az államok jövedelmei azért csökkennek, az adóterhek

azért emelkednek, mert a polgárok nem dolgozhatnak és mégsem teremtik meg a dolgozás lehetőségeit. Tudják, hogy azért van munkanélküliség, mert nincs meg a mód a termelhető áruk értékesítésére és mégsem itt helyezik el a viszonyok megváltoztatásának eméltüjét. Az egyetlen De Valera, az ír szabadállam elnöke volt az, aki keserű és a Népszövetség kifinomodott stílisztikájától elütő hangon mért vádat emelni a konferenciák és kongresszusok egy helyben topogó körforgása és munkájuknak eredménytelensége ellen. Vádjához csatlakozik egész Európának dolgozó, vagy dolgozni akaró, de dolgozni nem tudó társadalma. Csatlakozik hozzá a szegedi iparos, aki panaszos cikkektől hemzsező kassai újságot tartja a kezében.

Gróf Klebelsberg Kunó koporsója pénteken délután fél 6 órakor érkezik Szegedre

Megvallozotti a szegedi temetés programja — A koporsót pénteken délután kíséri a fátylas gyászmenet a fogadalmi templomba — A szombati rekvium után dr. Lázár Andor igazságügyminiszter mond búcsuzóit a kormány nevében

(A Délmagyarország munkatársától.) Gróf Klebelsberg Kuno szegedi temetésének programja csütörtökön délelőtt megváltozott. Az eredeti terv az volt, hogy a későn este Szegedre érkező koporsót szombaton reggel kísérik ünnepélyes gyászmenettel a fogadalmi templom elé. Éjszaka a koporsó kinn maradt volna az állomáson, a város díszőrséget állított volna melléje. Dr. Tóth Béla főjegyző, a polgármester megbízásából szerdán délután fölutazott Budapestre, csütörtökön délelőtt telefonon értesítette Somogyi polgármestert, hogy a halottat a budapesti gyászszertartás után a félhat órakor érkező gyorsvonattal szállítják Szegedre. Ez a változás szükségessé tette az eredeti program megváltoztatását.

A temetés programja

Budapesten állították össze és annak alapján közölte dr. Tóth Béla a polgármesterrel a következőket:

Reggel 6 óra 30 perckor indul a szegedi különvonat, amellyel a polgármester, a város főtitkárja és a küldöttség tagjai utaznak.

Háromnegyed 10 órakor érkezik meg a kormányzó a Nemzeti Múzeum előcsarnokába. Szeged képviselőjében öt tagból álló küldöttség mehet a ravatal mellé. A küldöttség többi tagjai az előcsarnokban gyűlnek össze. A város koszorúja 11 másik koszorúval együtt kerül a ravatalra. A szertartás után a koporsót kikísérik a Nyugati pályaudvarra.

A 2 óra 20 perckor induló szegedi gyorsal indul a koporsó Szegedre. Ezzel a vonattal utazik a család és dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök, valamint dr. Denhoff Antal miniszteri titkár és Kertész K. Róbert államtitkár, akik a Horthy-kollégiumban szállnak meg. Ugyancsak a gyorsal érkezik vissza Szegedre

dr. Somogyi Szilveszter polgármester. Ezzel a vonattal hozzák a ravatalra helyezett 12 koszorút, a többi koszorút a 6 óra 15 perckor induló gyorsvonat szállítja Szegedre.

A koporsót megérkezése után azonnal, este fél 6 órakor beviszik

a fogadalmi templomba,

ahol felravatalozzák. A templomot este 10 óráig tartják nyitva, hogy a közönség megtekinthesse a ravatalt, amely szombaton délelőtt 5 órától fél 10-ig ugyancsak megtekinthető.

Budapestről szombaton reggel 7 óra 05 perckor különvonat indul Szegedre, ahová 10 óra 05 perckor érkezik. A különvonat 400 utast hoz magával, a szegedi temetésen résztvevő küldöttségek tagjait. 10 óra 30 perckor kezdődik a fogadalmi templomban

a rekvium,

mely 35 percig tart, utána az abszolúció 10 percig, a kivonulás 10 percig, a koporsót kiszállítják a templom előtti tereaszra, ahol felravatalozzák, beszentelik és utána kezdődnek meg

a gyászbeszéd.

A kormány nevében dr. Lázár Andor igazságügyminiszter, a város nevében dr. Somogyi Szilveszter polgármester, a Magyar Tudományos Akadémia nevében Balogh Jenő, a tudományos társulatok nevében Domanovszky Sándor, a szegedi egyetem nevében dr. Schmidt Henrik rektor, a Nagyszeged Part nevében dr. Winkler Elemér mond búcsuzató beszédet. A búcsúbeszéd elhangzása után leviszik a koporsót a kriptába. A különvonat egyenegyed öt órakor indul vissza Budapestre.

A rendezőbizottság tájékoztatója a közönség számára

Csütörtökön délután ismét megbeszélést tartott dr. Pálffy József polgármesterhelyettes elnökletével a rendezőbizottság, hogy az eredeti terveket átdolgozza a megváltoztatott program szerint. A bizottság most már pontosan és részletesen megállapította a péntek esti gyászmenet sorrendjét és a szombati szertartások

beosztását is.

A bizottság az alábbi tájékoztatót közli a közönséggel:

Szeged város közönsége a halottat

gyászmenetben

szállítja a fogadalmi templomba. Az egyházi